

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad ca...licarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az átlatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:
KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsédekben.

Közgyűlés a városnál.

Nem emlékszünk, hogy évek óta ily ideges közgyűlése lett volna a városháznak, mint a tegnapi. Mintha a tavasz lég- fuvalma, az életrepeztető napsugár megmozgatta volna az atyák vérért, valamennyi ifjunak, fűrgének, csevegőnek érezte magát, a kinek — ha kérdezik, ha nem — de el kell mondania mindent, a mi a szívében fekszik. Az elnöki székéből szokatlan hangok hallatszottak, némelykor szinte percekig csilingelt a csengő s az előlül szinte nem tudta, mire véltje a nyugodt, fejbőlöntő testületnek zavargását. Pedig ellentétük alig voltak. Havranek polgármesternek az utcarendezésre vonatkozó indítványát vita és egyetlen hozzászólás nélkül fogadta el a közgyűlés. Schlammadinger Jenő dr. — hir szerint — féltette a pótdómentességre vonatkozó indítványát s ime Saára Gyula dr. tulicitált rajta és bővebb keretet kívánt a kedvezményeknek. És a sok megegyező határozat ellenére is azt mondhatjuk, hogy a tegnapi közgyűlés egész képe az ellenzéki vélemények diadalá lett. Az utcarendezés is, Schlammadinger Jenő dr. indítványának kibővítése is. Sőt a Kalló-malom körül kerekedett vita is.

Közben érdekes volt a szónokok képe és környéke. Dr. Schlammadinger körül az „üvegkaszni“ csoportosult és helyeselt, a balközép Saára Gyulának kontrázott. Havranek polgármester egész ifju hévvel beszélt, szép kerek mondatokban, kiélezett okoskodásokkal, sőt a közbeszólásokat is teljes nyugalommal intézte el; de arcának feltűnő sápadtsága s a csak egy idő óta megszokott vonás, hogy egyik kezét a fejére teszi árulják el, hogy a budapesti gyógykúra nem szerezte még neki vissza teljesen a régi jó egészségét. A vita pezsgése összeakasztott két keretet. Szabó B. András és dr. Steiner Jákóét. Az előbbi állandó és bátor kritikusa a szőnyegen levő tárgyaknak s ha a szónoki formák nem állnak is mindig rendelkezésére, de a logika kalapácsa, melyeket az élet és tapasztalat edzett keményre, rendesen a keze ügyében van. Steiner Jákó dr. valami közbeszólásába ugyancsak megfogatta a kalapácsot és egész vihar kelt a nyomában. Persze Steiner se állta meg felelet nélkül. Vele valóban érdekes alak vonult be a zöld asztalhoz. Mint egy szilaj, haró mén a csatatéren, úgy nyargalt hangja a csöndhez szokott öreg teremben. Szinte rekedt lett a nagy igyekezet közt. Közben pedig szaporázta lépéseit s ha a közben nem álló székek meg nem akadályozzák, másfél perc alatt bizonyosan a főispáni szék előtt argumentál. Az atyák

bizonyos rémüldözése kísérte mozdulatait — Ur-isten! mi lesz itt eztán, ha ez az ifju bombavető ennyi puska porral fegyverkezik fel?

A szűk tárgysorozat mellett is utolsót kon- dult a harangszó, mikor a zajos ülés az után, majd egybűt folytatódott.

Füth Pál báró 9 órakor megnyitván az ülést, a következő rendes közgyűlés napját 27-re tűzték ki.

Havranek József polgármester kéri, hogy a posta- és távirtda épület emelésére vonatkozó előterjesztést együtt tárgyalják a Kossuth-utca rendezésével, a mit a közgyűlés el is fogadott. A polgármester mindenekelőtt kéri, hogy apr. 6-ra rendkívüli közgyűlést hívhasson össze a Kossuth-utca rendezésére. Kéri egy-zersmind az egyhangu határozatot, mert csakis abban az esetben lesz lehetséges ezt a bonyolult ügyet akadálytalanul dűlőre juttatni.

Egy héttel ezelőtt Budapesten kivitte, hogy a kereskedelmi ministeriumban aláírják a postapalota terveinek jóváhagyását. Ha az ügy most megakad, nehezebb lesz ott fönn is az ügyet megváltoztatni. Az új tervezésnek vannak egyéb nehézségei is. Nevezetesen, hogy eddig 29 mtr szántak az utcafelől résznek, most csak 24 1/2 mtr. jut. Szintgy rövidebb a pénzügyi palota utcai frontja 2 1/2 méterrel s ezt arcszt tervváltoztatással szintén az udvari részben kell pótolni. Kapunk üres, nem használt telkeket (közbeszólás: amugy is kapnánk). A hadfelszerelési raktárt is meg kell építeni, hogy ez könnyebben menjen. A csendőrségöt nem kapunk október után jó-vedelmet, pedig ő jöhíszeműleg megígérte, hogy tovább is ott lakhatnak. Kéri, hogy az ő helye- zésük gondját is bízzák a tanácsra.

Eredetileg ő is a most tervezett módon kívánta az utcarendezést. Mikor még a b. e. Steiner püspökkel a szeminarium gazdasági épületeinek megvételéről tanácskoztak, ő már akkor felvetette az eszmét, hogy mily szép volna ha a leendő utca a várarki csatornag folytatódna. De mi lett a terveköl? Mikor az utcarendezés ideáját felvetették, nem volt remény nagyobb szabasu építkezések létsítésére. Majd megvettük a proviantházat, mert csunya volt, hogy helyébe a tör-vénykezési palotát építjük. Ez a terv megbukott. (Felkiáltások. Elég rossz!) En mindig dicsőség- nek tartom. Ha az Árpád fürdő építésének terve- fel nem vetik, az utcarendezés ideája meg nem valósulhat. Majd ehhez jött a posta- és pénzügyi paloták építésének terve, utjában pedig a keres- kedelmi iskola is ott kapna helyet. A mult év jan. 11-én a közgyűlést megelőzőleg egy érte- kezlet elfogadta a főmnök által készített terve- ket. Elfogadták, hogy az építkezés successive történjék. Megkötöttük a szerződéseket a többi épületekre vonatkozólag. A puskaraktárt átépí- tettük, a másik részt pedig a csendőrség számára alakítottuk át. Ha most mindezeket az intézkedéseket keresztülhuzzuk, ő fél, hogy ott fönn nem fognak bennünket ko-

molyan venni. De ő igyekszik mindezeket az akadályokat áthidalni s úgy a pénzintézetekkel, valamint a ministerekkel igyekszik megértetni a változás okát. Ez a fel Winkler Vilmost, Say Ferencet és Fittler élát, hogy már a leg- közelebbi napokban tanácskozzanak az akadályok elhárítása iránt, hogy a legközelebbi rendkívüli közgyűlés elé teljesen elkészített tervek kerüljenek.

A postapalota építésére vonatkozólag meg- tartották az árlejtést. A legolcsóbb ajánlatot Polák Ignác tette, a ki az építésre előirányzott 85 ezer 108 kor. összegből 425%-ot engedett, vagyis 77,235 kor.-ért hajlandó az épi ést keresztülni. Pénzes Imre 80 ezer koronáért építene. Bernstein és Káldor, valamint Hegyi Ferenc ajánlatait alaki okok miatt visszautasították.

Fittler Béla főügyész felolvassa, hogy a pályázati feltételek értelmében a közgyűlésnek joga van az építést belátása szerint kiadni.

Dr. Saára Gyula figyelmezteti a közgyű- lést, hogy a pályázati feltételek szerint jogunk van azt az ajánlatot elfogadni, a melyiket tetszik. A kérdés egészen aktuális csak akkor lesz, ha az utcarendezés következtében átalakulást szen- vedő tervek kivételéről lesz szó, de már most megjegyzi, hogy Polákok egész bátran ki lehet zárni a versenyből, mert iparigazolványa nincs. Beesatolt pályázatahoz egy iratot, a melyből csak azt ünik ki, hogy ő vállalkozó. Vállalkozó azonban lehet minden 24 évét betöltött ember. *Farkasdy* Dezső szintén a halasztás mellett foglal állást, hogy a pályázat kiadására nézve az apr. 6-ki gyűlésen határozzanak.

Tóth István főjegyző előterjeszti, hogy az agginteztet tulajdonát képező postaház értékét a bírói becslés 48,000 koronában állapította meg. Havranek József polgármester ezt a becslést tartja legigazságosabbnak. Ha átalakítanánk és újra bérbeadnánk sokat vesztenénk, így hát legcélsze- rűbb eladni és új épületet építeni a helyére. *K. Horváth* István, mint az agginteztet bizottság el- nöke az iránt kér megnyugtatóst, hogy ha a pos- taépület eladás következtében az intézet jöve- delme megcsappan, nem szenvednek-e kárt az aggok? Pótolja-e a város segélylét azt, a mi ezen a révén elvész? Havranek József polgár- mester megnyugtatóstul kijelenti, hogy az agg- inteztet ebben az esetben számíthat a város nagyobb- mertű támogatására. Főlemlíti azt is, hogy Bu- dapesten több agginteztetet végignézett s azt ta- pasztalta, hogy a miennél sokkal rosszabb kar- ban vannak (Felkiáltások: milyennek lehetnek azok ha a miennel sem dicsekedhetünk.) A postaépü- letet a közgyűlés 95 szavazattal átvette a város tulajdonába, A kifizetési árat az Árpádfürdő tel- keért befolyt összegből fogják fedezni.

Schlammadinger Jenő dr. figyelmeztet vá- rosunk lassu fejlődésére. Fiaink, a kik 10—15 esztendő után városunkba jönnek, csodálkozva látják, hogy még minden a régiben van. Keres- kedelmünk, iparunk visszafejlődik. Haladást sehol sem tapasztalunk. Ritkaság, hogy valahol építe- nének, s közegészségügyi és szépészeti tekintetben alig történik nálunk valami az építéséknél. Mi ennek

Papp Károly Székesfehérvárott Városház-tér, 5. szám alatt. (Bejárát a Megyeház-utcaról.) Mindennemű úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák, menyasszonyi kelengyék, függönyök, végárúk, valamint ágynemű-toll tisztítását elvállalom. — Gyász esetekben a legrövidebb idő aiatki ki- szolgálást ígerek. 2058 156—141

Mai lapunk 4 oldal.

az oka? Az, hogy az építés nálunk felette drága. A ki épít, nagyrészt idegen pénzzel épít, de a házbőrvédelemből az amortizációt képtelen törleszteni. Az állam nem zárkózik el attól, hogy az új építkezéseket elősegítse, kedvezményeket ad, amit különben minden haladni akaró város is megad. Ezért kéri, hogy a város a pótdadó elengedésével adja meg a lerombolt házak helyébe újraépítőknél mindazon kedvezményeket, melyekben őket az állam részesíti. A mi a kérdés pénzügyi oldalát illeti, neveltséges profeciának mondja azokat a kijelentéseket, hogy a városnak 20—40 ezer kor. vesztesége lesz a pótdadó csökkentéséből. *Mohay* Lajos pénzügyi tanácsos felvilágításul elmondja, hogy az új házak a községi pótdadó alapja 10 ezer 108 korona, 100 ezer koronányi építési összeg után a városra 59% alapján 354 kor. esik. Ő nem hiszi, hogy nálunk évenként átlag 200 ezer kor. összegnél többet fektetnének építkezésekre. *Farkasdy* Dezső pártolja Schlamadinger indítványát, de ki akarja kötni, hogy kedvezmény 1905. jan. 1-től 1910 dec. 31-ig, vagyis 6 évre terjedjen ki. (Nagy zaj, elnök folyton csezenget.) *Szabó* Bakos András különösnek tartja dr. Schlamadinger indítványát, a ki beismeri, hogy iparunk és kereskedelmünk pang s mégis a várostól kér áldozatot. A ki idegenből jön hozzánk s nincs megelégedve, hozzon pénzt. A kinek nincsenek igényei, kevéssel is beéri. (Dr. Steiner Jákó: — csak okosan!) *Sz. Bakos* András: én okosan szoktam beszélni, okosabban mint sok ember a kinek a diplomájában van az esze. Az én eszem itt van (a fejére mutat — nagy derűtlenség). Ismer olyan diplomákat, a melyek sem a félnek, sem a diploma birtokosának nem használnak (Zaj.) *Winkler* Vilmos szívesen fogadja dr. Schlamadinger indítványát (Dr. Saára Gyula: — megszólt az üvegkasznit!) A ki régi ház helyébe épít, kétszeres kiadásba megy bele. Másrészt pedig több iparosnak is kenyeret ad. Dr. *Saára* Gyula Schlamadinger gyászos keserveire nem reflektál. A mi városunk elmaradásának az az oka, mert a főváros torkában van, a mely minden életerejét elszítja. A mi városunk többet tett mint Kassa. Ő is elfogadja dr. Schlamadinger indítványát, de kibővíti. Legyen a kedvezmény általános s terjesztessék ki minden építendő házra. *Rauscher* Béla szintén elfogadja dr. Schlamadinger indítványát, de rámutat az okokra, a melyek következtében a mi építkezéseink drágák. Összehasonlítja a mi viszonyainkat más városokéival. A téglá ára nálunk 18 ft, másutt 11—14 ft. A munkáviszonyok szintén súlyosabb terheknek rónak az építőkre. Tessék gondoskodni arról, hogy a téglára leszállítassanak. *Pollák* Ármin (Irtóztatás zaj. Elnök fenyeget, hogy 10 percre felfüggeszti az ülést.) Pártolja az iparosokat s helyteleníti, hogy az építkezéseket idegenek kapták meg. Dr. Steiner Jákó *Szabó* B. András beszédébe beleszólt, de nem akart sérteni. Ő tavaly adott be egy indítványt, a mely azonos volt dr. Schlamadinger indítványával. Azt elvetették. A közgyűlésen a szó és szólam működik, nem pedig a komoly megfontolás. Nem magáért beszél, mert ő építeni fog, ha adnak kedvezményt, ha nem. (Zaj.) *Hauranek* József polgármester szerint ki ne kívánta volna már, hogy a Nádor-utca két földszintes házáat helyén egy új díszes épület állana. (Dr. Czapáry László Csak egyenes vonalban!) Híve a város szépítésének, a mit még áldozatok árán is kíván előmozdítani. Dr. *Saára* Gyula megemlíti, hogy a polgármester most lelkesedik a szépségügyi célra, 1888-ban pedig ő szavaztatta le a házépítőket által élvezett engedményeket. Ezután hosszú vita indult meg a kérdés feltevése mellett, míg végre dr. Saára Gyula indítványát a közgyűlés 53 szóval elfogadta. Dr. Schlamadinger Jenő indítványa 17 szavazatot kapott, a kik pedig semmi kedvezményt nem akartak adni, csak 14-en voltak. *Tóth* István főjegyző a Déli vasút által megvenni szándékolt egy hold 400 □-öl területre vo-

natkozó tanácsi ajánlatot olvassa. Közben olyan zaj van, hogy szava nem érhető. Egyszerre kiválik a zajból *Fiath* Pál báró éles hangja: — Én vagyok az elnök, elrendeltem a felolvasást, ne tessék tehát habozni. Az atyák megütődve hallották a szokatlan hangot, a melyet a főispán a város második tisztviselőjével szemben használt s önkéntelenül a pár hónap előtti főjegyzői ellenzéki állásfoglalásra gondoltak. Valahogyan csend lett s a közgyűlés hosszabb vita után a terület □-ölét 1—1 kor. áron megszavazta.

A kallómalom 2800 kor.-ért bérbeadva, a tanács ezt bejelenti. *Szabó* B. András fölemlíti, hogy kit terhel a felelősség a zúgó leszállításáért *Hauranek* József polgármester a vízjogi hatóságot teszi felelőssé s kéri, hogy ne Winklerben keressék a bűnbakot. A kérdés egyébként a jogügyi szakosztály elé kerül. Megnyugtatóul szolgálhat az is, hogy a sörházi malmot magasabb áron adták ki. *Beregi* József a csatornatisztítás hiányait hozza fel, dr. *Saára* Gyula pedig utal arra a kanapépőre, a mely a főmérnök és a gazdasági tanácsos közt a Kalló-malom területének reparálása körül előfordult s kéri megállapítani, ki az ellenőrző!

Szabady László, zöldfa-utcai háztulajdonos kéri, hogy a város járuljon hozzá a áldozatsorna beboltozásához. A közgyűlés elfogta a tanács ajánlatához, az is, hogy a város 600 korona *Szabady* pedig 200 koronával járuljon a beboltozásához. *Stéger* Péter kéri a közeli utcák rendezését, a hol a víz meg szokott állani.

A túzóltó-laktanya előtti tér *Kempelen* Imre tér nevet kapott. Dr. *Borchert* Jenő az egész Dinnye-utcát kéri így elnevezetni, mert a közgyűlés nem fogadta el az indítványt, mert a Dinnye-utcaból Kégl György-utca lesz.

A Mensa academiának a város 5 évre évi 300 kor. alapítványt létesít.

Wéber Jenő tanító temetési költségeire 250 kor.-t szavazott meg a közgyűlés. *Koch* János napidíjas részére pedig betegség címén 200 kor. előleget szavazott meg.

A Szent Sebestyén-templom orgonájának megvételére 9000 kor.-t kér a tanács kiutalványozni. *Bilkei* Ferenc kéri a szakértői jelentés felolvasását. Sökálja az összeget, mert tudomása szerint az cladó 4—6000 koronát kért eleinte. A szakértői jelentés csak elfogadhatónak jelenti ki az orgonát, arra nézve azonban nem kérdezték meg szakértőt, hogy maga az orgona anyaga és szerkezete mennyit ér. Külön véleményét leszögezni óhajlja arra az esetre, ha majd egy-két év múlva az orgonát mint használhatlant ki kell dobni.

ÜJDONSAGOK.

— **A Mária-kongregációk napja.** Ugy látszik, a gyümölcscsolt Boldogasszony ünnepe ezennel egészen az ifjuság napja lesz. Minden éven megújul az a titokzatos kegyelemteljes gyümölcscsoltás, mit a Mária-kongregációk végeznek, midőn jelöltjeik keblére tűzik a megszentelt Mária-érmet. A helybeli kath. főgymnasium virágzó kongregációjának fáján e napon új virágok nyíltak: dr. *Városhy* Gyula megyéspüspök 12 új kongreganistát avatott föl lelket emelő szép ünnepség keretében az intézet templomában. A megyéspüspököt a templom ajtajánál a tanári kar fogadta *Zalai* Mihály igazgatóval élén s *Ecce sacerdos* hangjai mellett a sorfalat álló kongreganisták közt vonult a főpásztor a feldíszített oltárhoz. A felavatást dr. *Reichardt* Tamás tanulmányi felügyelő elmét, szívet egyaránt magával ragadó sz. beszéde előzte meg. Arról beszélt, hogy tökéletes, harmonikus, boldog embert csak Isten kegyelme nevelhet. A tökéletes emberi eszményt feltaláljuk abban, a kit a Mária-kongregáció mint követendő példaképet tagjai elé állít: a bold. Szűzben. A kongregáció nemcsak eszményképet ad, hanem az ifju lélek

helyes fejlődésének minden feltételét is megadja. A sz. beszéd után a felvétel meghiúsított szertartása következett. Minden évben megújul szertartás, de mindig ugyanazon lelket átjáró háttással van minden szemléelőre, hát még az ifjurt akiért mindez történik. Valóban úgy van, min, ahogy a sz. beszédet mondó szónok kifejezte, hogy e nap az ifjak életének legszebb s eltérhetetlen benyomásu napja. A felvétel után dr. *Városhy* Gyula megyéspüspök intezett gyönyörű szavakat az ifjusághoz, rámutatva a bold. Szűz egyik kiváló erényére, a lelki erősségre, s kitartásra buzdította a kongregáció tagjait.

Midőn most egy éve megtartotta a felsőkereskedelmi iskola kath. ifjuságának lelkes s buzgó csapata a kongregációi tagsági felvételt, ösztönözten megvallva csodákozunk, hogy ilyen is lehetséges. Rendkívül üdvösnek tartottuk ezen szent buzgóságot, de feltűnik tőle, hogy időelőtt elastnyul a virág, melynek tiszta, szent levegő kell, különben elfonnyad s elpusztul. De ime, egy év elmúlt s a kezdet különösen nagy nehézségei sem tudták lelohasztani az ifju szívek s ifju lelkek nemes lelkesedését. El a kereskedelmi Mária-kongregáció; él — s Istennek legyen érte hála és a Szent Szűznek köszönet — és virágzik. A második, megkezdett év első napján új tagok léptek be a kongregációba, hogy új erőt vigyenek oda s hogy új erőt kapjanak ők is az élet nehéz küzdelmére. Köny tölthető meg szemünket, midőn láttuk az arcolt szent örömet a felvételi szertartások alatt. Az árvaházi apácák kedves s díszes kis kápolnája volt a nevezetes hely, hol elhangzott a felvett új tagok szent ígérete; itt kapták keblükre a legszentebb Szűz s Sz. József megszentelt érmét; mintegy jelezve, hogy az ifju tagok szívük érzelmeire vigyázzanak legjobban. Szent pecsét e jelvény, záloga a kebel szentiségének s tisztaságának. Itt hangzott el *Posits* Mihály kanonok s szeminariumi rektor szép beszéde a szertartások után; de még sem „hangzott el,” mert az ifju s fellelkesült szívek édes örömmel fogadták magukba a buzdító szótartot. Repegett a szívünk ezen áhitatos ünnep alatt.

Igazán meghiúsított volt a kereskedelmi Mária-kongreganisták *üförduló ünnepe* is. A szeretett találékony, mondotta közel kétezer évvel Szent Pál. S most is az ünnepe 3 szempontot domborított ki. 1) Hálaadó ünnep volt, 2) buzdító ünnep volt s 3) a kassai vértanuk ünnepe volt. Szent lelkesedés, őszinte bizalom s tiszta szeretet sugárzott az ünnep minden pontjából. Az ének, a szavalat s a beszédzámok felemelők voltak. Külön kiemeljük mégis *Plettler* József prefektus beszédét, *Gráffy* István szép felolvasását, *Békeffy* István szavalatát s *Farkas* Jenő dolgozatát. De mindannyi hatásos, felemelő s igazán ünnepi volt. Ünnep végén a püspök ur buzdította még az ifjakat, miután kifejezte örömet, hogy e szép ünnep minden pontja szent áhitattal lövellt a hallgatóságra. Hogy mit eredményez a Mária kongregáció, azt csak a jó Isten tudja igazán megmondani s a bold. Szent Szűz, aki áldását adja a szívek s lelkek e nehéz munkájához. De feljegyzik az angyalok is az élet könyvébe, az örök életre hol a praeses s a tagok egyaránt nagy jutalomban részesülnek.

— **Adomány.** Dr. *Nagelreiter* Alajos hitoktató a felsőkereskedelmi iskolai Mária-kongregációnak 10 koronát volt kegyes adományozni, melyért hálás köszönetet mond a kongregáció.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter *Latzkovits* Sándor pénzügyi számtisztet, *Latzkovits* Miklós nyugállományu hivatalnok fiát számenlőrré nevezte ki.

— **Köszönet.** *Deutsch* Aladárné urnő, boldogul édesatyja, *Steinitz* Adolf halálának emlékére a jót. nögyélet által kezelt *Erzsébet-nép-könyha* részére 150 koronás alapítványt tett mely szíves tettért ez uton mond köszönetet *Reé* Istvánné pénztáros.

Szianyinka Ferenc

férfiszabó

Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szám.

Ajánlom dúsan felszerelt raktáromat a legfinomabb tavaszi angol és hazai szövetekből. Vállalkozom mindennemű úri-, egyen- és papi-ruhák legújanyosabb ár melletti, korrekt és gyors elkészítésére. — Vidékre próba nélkül.

A Vörösmarty kör f. évi ápr. hó 1-én szombaton tarja befejező felolvasó estélyét. Tárgy: A művészeti technikák, trtja: Kaposy Endre dr. Kezdeté este 6 órakor.

Ejegyezés. Huszár Sándor mérnök-mester eljegyezte Pály Mariskát, Pály János budai uti vendéglős leányát.

Figyelmeztetés. A központi választmány összejáró bizottsága tegnap kezdte meg az 1906. évre érvényes választói névjegyzék elkészítését. Figyelmeztetjük különösen azokat a választókat, akiknek neve tavaly is kimaradt, hogy ne restelljék a fáradságot, hanem nézzék meg, felvették-e őket is a választók közé. Késő bánat, ... nem ér semmit.

Hangverseny. Tomm Béla hegedűművész Schwarzbach Flóra, városunk néhány hivatásos zeneművészeinek, u. m. Frycsaj Richard, Hermann Ede, Szerencsi Ede és Tóth Géza közreműködésével április hó 2-án, a ciszterci rend kath. főgymnasiumána dísztermében hangversenyt rendez. Kezdeté d. u. fél 6 órakor. Helyárak: ülőhely 2 kor. állóhely 1 kor. diákjegy 50 fill. Jegyek előre válthatók Schmelzer Jákó ur nádor-utcai kereskedésében. Műsor: 1. Beethoven. Quatuor C moll; előadják: Tomm Béla, Frycsaj Richard, Hermann Ede, Szerencsi Ede. 2. Rubinstein. Sonata. G dur; előadják: Schwarzbach Flóra urhölgy, Tomm Béla. 3. Buttykay. Valse Caprice; előadja: Schwarzbach Flóra urhölgy. 4. a) Greizinger. Chanson sans paroles, b) Godard. Canzonetta; előadja: Tomm Béla. 5. Ciardi. Andante et variations, fuvoán előadja: Tóth Géza. 6. Mendelssohn. Hevedűverseny II. III. tétel; előadja: Tomm Béla. A solo számokat Schwarzbach Flóra urhölgy kíséri zongorán.

Adomány. A székesfehérvári mészáros iparosok által a Fehér Bárány-vendéglőben f. évi február hóban tartott táncvigalom tiszta jövedelméből a székesfehérvári aggiparosok pénztárának 42 koronát voltak szívesek adományozni, melyért ez uton is hálás köszönetet nyújtja az elnökség.

Az iparoskör megalakulása. Gyümölcsoltó Boldogasszony napján tartotta meg a Székesfehérvári Iparoskör alakuló közgyűlését a város házában. A szép számmal egybegyűlteket az előkészítő bizottságok ügybuzgó vezetője, Havranek Antal, üdvözölte s egy formás és tartalmas beszéd keretében az Iparoskör szükségességét fejtegette ki. Ezután átadta az elnök székét a korelnöknek: Tuszka Mórának. A korelnök indítványára az elnököt nem szavazással, hanem közfelkiáltás útján választották meg nagy lelkesedéssel Havranek Antal személyében. A tiszttakar a hosszantartó szavazás eredményeképp a következőleg alakult meg: Alnökök: Tremkó József és Lipp Ágoston, titkár: Ungvári Béla, jegyző: Szentcsanak János, pénztáros: Schnetzer Nándor, könyvtáros: Hollósy Ferenc. Majd a választmányra került a sor. Végezetül a köri élet megindítására vonatkozó intézkedéseket és az alapszabálytervezet egyes pontjait tárgyalta. Szóval most már Iparoskörünk is van. A vezetőség ez idő szerint oly kezekben van, hogy az ifjú körnek szép jövőt jósolhatunk.

Érem-kiosztás. Szép ünnepély volt a Felmayer-gyári tüzoltó-testületé e hó 24-én d. e. 11 órakor, midőn a gyár igazgatósága azon tüzoltókat, akik a testületnek öt, tíz, illetve tizenöt éves tagjai, kitartó szolgálatuk elismerésül a „Magyar orsz. tüzoltó szövetségtől“ beszerzett szolgálati érmmel megajándékozta. A kitüntetett tüzoltók: Kautzky Károly, Bakos János, Erdélyi István (XV. éves szolgálat, ezüst érme). Esze Ferenc, Bakos Ferenc (X. éves szolgálat, bronz-érme). Payer Imre, Seyer Imre, Sándorovits István, Vadász Sándor (V. éves szolgálat bronz-érme).

Köszönet-nyilvánítás. Havranek Ignác né urnó elhalálózása alkalmából Havranek Antal ur

koszoru megváltás címén 10 koronát volt kegyes ajándékozni a magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egylet székesfehérvári fiók-pénztár özvegy és árvaalapa gyárápítására. A kegyes adakozó, ezuton is fogadja hálás köszönetünket, a fiók-pénztár nevében: Szeiti János pénztáros.

Közgyűlés. A „Székesfehérvári felsővárosi Róm. Kath. Kisdudóvó-Egyesület“ f. hó 26-án tartotta XX. évi rendes közgyűlését. Jelen voltak: Tamás Vilmos esperes-plebános egyleti elnök, Weber Károly alelnök, Antal József gondnok, Kovács Károly pénztáros, dr. Klauz György és Szirbek József számvizsgálók, Kammel József titkár, továbbá Antal Ferenc, Berregi József, Fister József, K. Horváth István, Szigi József és Weber János vál. tagok, — Knitlhoffer János, Kiss Mihály, Lits Ferenc és P. Nagy János pártoló tagok. A közgyűlést szokás szerint a tavaszi rendes vál. ülés előzte meg, melyen a számvizsgálók által előzőleg átnezett s helyesnek talált 1904. évi zárszámadás jóváhagyatott. Az 1905. évi költségvetés megállapítása után a választmányba az elnök ajánlatára Gönczöl Antal volt felsővárosi s. lelkész helyett egyhangulag Veres Kálmánt választották be. — Elnökök esp. plebános szokott szívéllyességgel üdvözli az egybegyűlt egyesületi tagokat s a közgyűlést megnyitván, felolvastatja a múlt közgyűlés jegyzőkönyvét, mely helyben-hagyva hitelesítették. Ezután Kammel József felolvassa az egyletnek 1904. évi működéséről szóló titkári jelentést. Az egyesület összes ügyeit lelkiismeretes pontossággal tárgyalva terjedelmes évi jelentést a jelenvoltak figyelemmel végighallgatván, Kammel József titkárnak az egyesület érdekében kifejtett buzgóágáért a közgyűlés egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. Következett az 1904. évi zárszámadás és az 1905. évi költségvetés bemutatása. Miután konstatalták, hogy Kovács Károly pénztáros megbízatásának a legnagyobb pontossággal és lelkiismeretességgel megfelelt, a közgyűlés az ő nemes buzgalmáért is hálás köszönetet nyújtja. Végül Antal József gondnok jelentésére még elhatározatott, hogy az ovodában szükségessé vált kapu- és ajtózárok javítása eszközöltessék; mire a közgyűlés Tamás Vilmos elnök éltetésével lelkes hangulatban véget ért.

A tüzoltók. Szombaton tartotta a tüzoltó egyesület Schlanimadinger Alajos elnökle alatt rendes évi közgyűlését, melynek jelentéséből különösen kiemeljük az új tüzoltói telefont:

Ezen tüzjelző telefon 26 állomással bír és pedig: parancsnok, alparancsnok, városház, színház, honvéd laktanya, felsővárosi egyházi, város-major, központi villanytelep, gőzmalom, budai vámház, berényi vámház, Királykut, gyepmesteri telep, móri vámház, Felmayer gyár, Rác-utca 17., palotai vámház, H. Pótkeret laktanya, méntelep, vasuti állomás, járvány kórház, vasuti őrház Széchenyi-utca, keresztúri vámház, küzvágóhíd, gyógyszertár Vörösmarty-tér, selyem-utcai iskola; ezen állomások mindegyikéről akár nappal, akár éjjel nemcsak a tűz maga, hanem annak holéte, minősége és nagysága is pontossággal jelezhető, hogy a tüzoltóság — tekintve, hogy csak 2 pár lóval rendelkezik — azonnal a legszükségesebb szerekkel jelenhetik meg a közönség anyagi védelmére.

A ki nem érdeklődött ezen ügy lebonyolítása iránt, azt hiszi, hogy mily nagy áldozatába kerülhetett ezen új tüzjelző telefon berendezése a városnak; pedig épen megfordítva áll; ez jdeig a régi tüzjelző jókarban tartása a távbeszélő előfizetési díjára évenként 900 korona fordítatott, míg ezen új tüzjelző telefon berendezésre 20 évi törlesztésre felvett 10.000 koronából egy évi törlesztés és kamatra 818 kor. 58 fillér takarított meg; s ha összehasonlítjuk a régi 12 állomással bíró, 30 év óta használathal levő, tehát csaknem hasznavehetetlen s csakis egyszerű tüzjelzésre használható készüléket a jelenlegi — fentebb leirt —

tüzjelző telefontal, akkor látjuk a kettő közötti különbséget; megjegyvezvén még azt, hogy az évente csaknem 100 korona megtakarítás mellett 20 év múlva egy, még valószínűleg akkor is a kor igényeinek minden tekintetben megfelelő tüzjelző telefon birtokában leszünk.

Fontos eseményként kell felemlitenünk a fejérmegyei tüzoltó szövetség elnökségének megkeresését, melyben kéri a parancsnokságot, hogy a helyőrségi katonaságot a tavaszi gyakorlatok megkezdésekor a szükséges tüzoltói ismeretekre oktassa ki: a helybeli katona-állomás parancsnoksága az ezen ügyben hozzá intézett megkeresésünknek készséggel eleget tett, a mennyiben az uhlánus ezred katonái minden szombaton d. u. 5—6 óráig 13 héten át — a 69. gyalogezred katonái minden szerdán 5—6 óráig 23 héten át gyakoroltak, illetve oktattattak a tüzoltói ismeretekben. A helybeli VI. sz. csendőr kerületi parancsnokság már magától kérte, hogy katonái a tüzoltói ismeretekre kioktattassanak; így azok minden szombaton d. u. 9 héten át gyakoroltotak.

Ezen katonai kiképzés szerfölött előnyös egyrészt a város érdekében, a mennyiben, ha nem is teljesen, de némileg szakképzett tüzoltókat, vész esetén támogató segítséget nyertünk bennük, másrészt szabadságolásuk után illetékes községük nyer képzett tüzoltókat; így ezzel rendkívül fontos tüzbiztonsági érdekét elégitettünk ki.

Tűz esetén nemkevesebb fontos eseményként említtük fel, hogy a város területén levő összes oltásra alkalmas kutak összeírattak, miáltal a tüzoltók működése nagyon megkönnyítették.

Az elmúlt év folyamán — hála a Gondviselésnek — kevés és kisebb tüzesetek fordultak elő s így azokat csak összesítve soroljuk fel:

Menyezet és padlástűz	1
Pince tűz	2
Kémény tűz	6
Szalma „	2
Tető „	5
Szoba „	1

Összesen 17 eset, melyeknél egy emberélet sem esett áldozatul.

Ugyancsak az elmúlt 1904. év folyamán annál inkább igénybe vették a mentők és pedig:

Mentőköcsi kivonulás volt	352
Hulla szállítás	34
Fertőtlenítés	33

Összesen 419 esetben kellett kivonulniuk.

A jelentéseket tudomásul vette az egyesület. Az elhunyt Galambos István helyett Szép Károlyt választották be a választmányba. Majd kiosztották a szolgálati érmeket, melyek közül kilencen 5 éves, ketten: Nikolsburger Sándor és Balasi György pedig 10 éves szolgálat után kaptak kitüntetést. Este társasvacsora volt, melynek végeztével meglepés érte a tüzoltókat. Megszólalt a tüzjelző telefon. Lett sürgés-forgás s a tettre kész derék legénység 2—3 perc alatt készenlétben volt. Az utolsó percben kitűnt, hogy veszedelem nem fenyeget, de a derék tüzoltók megmutatták, hogy felebrátaik javára mindig készek az önfeláldozó munkára.

Járvány. A selyem-utcai iskolát a hatóság a kiütött kanyaró-járvány miatt 10 napra bezáratta.

Közgyűlés. A tóvárosi szt. Imre ovoda-egyesületnek márc. 25-ikére egybehivott közgyűlése nem lévén határozatképes, azt ápr. 2-án délelőtt 10 órakor tartja meg, melyről a t. tagokat és érdeklődőket ez uton értesíti az elnökség, s a közgyűlés fontosságára való tekintetből felkéri a tagokat, hogy minél számosaban jelenjenek meg.

A cselédszerek és a csendőrség. Megdöbbenő tartalma van annak a feljelentésnek, amelyben a székesfehérvári csendőrkerületi parancsnokság a cselédszerek ellen emel vádat. A parancsnokság ugyanis azt panaszoja, hogy a

<p>Uri divat!</p> <p>Ujdonságok! Bálí ingek, gallérok, nyakkendőkben.</p> <p>„Pécsi Hamerli bőrkesztyűk.“</p> <p>Karlsbadi lack cipők. Francia pique mellű férfi ingek darabja 2.40 koronától 6 koronáig.</p>	<p>Knazovitzky Béla</p> <p>Székesfehérvár.</p> <p>2903 104-104</p>	<p>Női divat!</p> <p>Bálí kesztyűk, harisnyák, legyezők és illatszerek.</p> <p>„Kivágott lack cipők párja 3 Kor.-tól.“</p> <p>Bálí belépők, divatos derékfűzők. Menyasszonyi koszoruk, fátályok. Legfinomabb női fehérműek.</p>
--	---	--

cseledszerzők, amikor egy-egy cseledet elhelyeznek nemcsak a cseleden veszik meg a megszábot 10%-ot, hanem a felfogadókon is, holott az előírás szerint csak 1 korona járna nekik a férficseledék után, a nőcseledék szerzéséért pláne csak 60 fillér. A parancsnokság megállapította, hogy öt magát 55 korona erejéig károsították meg ekként. Megdöbbenő a feljelentés, hisz, ha a csendőr parancsnoksággal szemben így járnak el, milyen mértékkel mértek a közönséggel szemben? Úgy tudjuk, hogy a hatósági cseledszerző-intézet felállítására már csak idő kérdése. Nos, ha eddig késlekedtünk annak felállításával, az ilyen tapasztalatok után bűn volna tovább húzni-halasztani a dolgot. Értesülésünk szerint a cseledszerzők megijedvén a bajon, megakarják előzni a várost olyképp, hogy intézetük mellé „cseled-otthon“-t is akarnak állítani, azt remélvén, hogy a hatósági cseledszerző-intézet felállítására ellen nagyon jó ellenérvül szolgál, hogy ők a cseledügyet arnyira szívükön viselik: még „cseled-otthon“-t is állítottak! A fenti feljelentés után azonban aligha adja meg a főkapitányság erre az engedélyt, hanem sürgetni fogja a hatósági cseledszerző-intézet és cseled otthona felállítását.

— Rövid hírek.

Tanulók a D. V. műhelyben. A keresk. iskola középső osztálybeli növendékei tegnap tanulmányi kirándulásként a D. V. műhelyt tekintették meg. A tanulókat Vértess József tanár vezette, a műhelyben pedig Raucher Béla főfelügyelő kalauzolta.

Féltelen cucilisták. Az ünnepeket a helybeli ácssegédek is felhasználják: gyüleseztek. Amde szónokaik olyan perfid módon támadták a rendőrséget, hogy Liszt Ferenc rendőrbiztos fölsláta a gyűlést. Nem hetvenkedő, véres száju szónokokra van szükségünk a munkásoknak, ezek csak bajba keverik őket, hanem becsületes hig gadt vezetők.

Katonai lövésár. A Budapesten állomásozó első számú katonai lövőtűz bizottság a csikók vásárlására a következő határozatot tette ki: Pátkán apr. 11. d. u. 3. Szabadbattyánban 13. d. e. 9 óra.

Üngyilkosság. Kiss Sándor seregélyesi, 59 éves földműves f. hó 24-én felakasztotta magát. Tettének okát nem tudjuk.

Székesfehérvári Közgazdasági Bank Részvény Társaság alakulóban.

A székesfehérvári közgazdasági bank részvény társaság alapítói értesítik a tervezet aláírt részvényeseket, hogy a tervezet 9-ik pontjában körülírt jogukkal élve a **részvények aláírását** az 1905. évi április hó 15-ikére jelzett zárhatáridő előtt **1905. évi április hó 6-án berekesztik** és az alakuló közgyűlés hatánapját **1905. évi április hó 17-ére kitűzték**, melyre a részvényesek külön értesítés mellett meghívotnak.

A székesfehérvári
közgazdasági bank r. t. alapítói.

Árlejtési hirdetés.

A székesfehérvári kereskedelmi bank által építetni szándékolt Nádor-utca 11. szám alatti új intézeti ház és vele kapcsolatosan a Bástya-utca 7. szám telken egy lakóház összes munkáinak elkészítése iránt a következő feltételek mellett, ajánlati tárgyalás tartatik:

1. Ajánlat csakis az összes munkákra tehető.

2. Az ajánlati tárgyaláson csakis hazai vállalkozók vehetnek részt, kik üzletük gyakorlására iparhatósági engedéllyel bírnak.

3. A munkákra vonatkozó kivonatok egyszersmind ajánlati ürlagok, az ajánlkozók rendelkezésére bocsájtatnak és kötelesek abba egységárait beiktatni, a végösszegeket pedig úgy számjegyekkel, mint betűkkel kiírni.

Csakis az eredeti iven benyújtott ajánlatok vétetnek figyelembe.

4. A kellőképpen kiállított és lepecsételt ajánlatok legkésőbb f. évi Április 12-ig délelőtt 10 óráig a részvénytársaság vezérigazgatónál nyújtandók be.

5. Később érkezett, távirati uton vagy nem az eredeti iven tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

6. Tartoznak ajánlattevők az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bántópenzt készpénzben, ovadékképes értékpapírban, vagy pedig a helybeli pénzintézetek betétkönyvében vagy részvényeiben a székesfehérvári kereskedelmi bank pénztáránál az ajánlat benyújtásával egyidejűleg letenni.

A letétről szóló nyugta az ajánlatához nem csatolandó.

7. A munkálatok kivételére nézve irány adók: az építési tervek, az ajánlatul szolgáló munkakivonatok, a művezető építész által adandó utasítások s végül a magyar mérnök és építész egyesület által elfogadott s általában érvényben levő műszaki és általános feltételek.

8. Fenntartja magának a székesfehérvári kereskedelmi bank igazgatósága azon jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlati összegre, bármelyiket választhassa esetleg valamennyit visszautasíthassa.

A munkákra vonatkozó tervek a székesfehérvári kereskedelmi banknál megtekinthetők - hol a határidőket és egyéb kikötéseket tartalmazó feltételek is megtekinthetők.

Székesfehérvár, 1905. március 28-án.

Székesfehérvári Kereskedelmi Bank.

Két, külön-külön bejárato, csinosan burtozott szoba kiadó Sövegjártó magánzó házában, Cserepes-köz 2.

Az Egyházmegyei Könyvnyomdában egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik.

Egy istálló, raktárhelyiség hozzátartozó padlással bármely órában kiadó Salétrom-utca 8-ik szám alatt.

Anyakönyvi statisztika

1905. évi március hó 18-tól 1905. március hó 25-ig.

I. Születés.

Született: 10 törvényes fiú, 9 leány; törvénytelen fiú: 3, leány: 1; halva született 0 törvényes fiú: 0 leány: 0 törvénytelen fiú, 0 leány. — Összesen: 23

II. Halálozás.

Elhalt: 6 fiú, 11 nő. Ezekből 7 éven aluli: törvényes fiú: 3, leány: 2, törvénytelen fiú: 0, leány 0; 7 éven felüli fiú: 3, nő: 9. — Összesen: 17.

E szerint a születés a halálozást 6-tal mulja felül.

Elhaltak: Edvardi János, r. k. 5 hónapos, Szárazrét.

— Weisz Henrikné Hauser Mária, izr. 57 éves Iskola-utca 6 sz. — Hermann Károly, r. k. magánzó 76 éves Kosuth-utca 15 sz. — Lakatos Terezia, r. k. 74 éves Vörösmarty-tér 4 sz. — Lambert Katalin, r. k. 38 éves Szt. Gy. kórház. — özv. Kocsis Gáborné Katona Julianna ev. ref. 64 éves Ráctemető dűlő. — Kürösi Mária, r. k. 2 éves Tobak-utca 18 sz. — Horváth Istvánné Szabó Rózália, r. k. 24 éves Széchenyi-utca, 74 sz. — özv. Szász Györgyné Farmay Julianna, ev. ref. 80 éves Sz. Gy. kórház. — Szaller Sándor, r. k. 5 éves Jókai-utca 9 sz. — Havranek Ignácné Brozmann Etelka, r. k. 58 éves Jókai-utca 22 sz. — Kuglits József, r. k. egynegyed óras Homokos 19. sz. — Kovács András r. k. kisbirt. és fuvaros, 62 éves, Széchenyi-utca, 132 sz. — Gulyás József r. k. föld. napsz. 61 éves, Sz. Gy. kórház. — Heiner Gizella, r. k. 3 hónapos Deák-Ferenc-utca 9 sz. — Obermayer Mária, r. k. 64 éves, Szt. Gy. kórház. — Érer Ferencné Kovács Teréz, r. k. 55 éves Kecskeméti-utca, 15 sz.

Kihirdetés.

Márton Jakab m. kir. főreáliskolai tanár és Deutsch Ágnes Sz.-fehérvár. — Huszár Sándor, ön. mészáros és Pálfi Mária Margit. Sz.-fehérvár.

Kárpitos butor-raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **kész kárpitos-munkák** b. u. m. garnitúrák, ebédő-dívánok, ottománok stb. stb.

raktárt tartok

a Megyeház-tér 13. és Simor-utca 22. szám alatt.

Elvállalok továbbá mindennemű kárpitos és díszítő munkákat, valamint **szobák tapétázását**, ugyszintén a kiválasztott minta és rajz szerint megrendeléseket a legjutányosabb árban!

Feltétlen megbízhatóság, elsörendű munkák.

Kiváló tisztelettel

Vida Elek

2965

kárpitos és díszítő. 57-48

Gerenday Gyula

vászon, fehérnemű, rüfös és rövid-
áru üzlete
Székesfehérvár, Nádor-utca.

✿ Tetemesen leszállított árak! ✿

Ajánlja hazai gyármányu vászon, asztal-nemű, valódi rumburgi és szleziai kézi szőtt vászon és ágyszővegek, damaszt és kanavász árakat. Schroll Benedek pamut vászon és sifon áruraktára. Legdívatosabb férfi ingek, gallérok, kezélok és nyakkendők. Kelongyához szükséges és megfelelő női fehérnemű és kéz ágynemű. Mérték utáni megrendelére bármely fehérnemű gyorsan és pontosan elkészítetik. Csecsemők részére készletben ingescék, szövet és kötött ujjas hosszupárna, pólya-kötő, bölcso és kocsitakarók, gumi-lepedő, szalag, csokor. Szövet ágyszővegek, csipke és szövet függönyök. Torontáli, Axmiszter és tapasztri szalon és futó szőnyegek. Gyapjú és teveszőr ágytakarók, levarrott Kaszír, Klott és selyem paplanok. Dívatos ruha szövetek, Cosmañosi mosókélmé és selyem-kelmék. Szalag, csipke, fátöl, dívatos övek, vállfűző, esernyők. Nagy választék keztű és harisnyából. Lúster és mosható kötények.

2966 104-9!

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.